

ที่ ยล ๐๐๓๗.๔/ว

๖๒๒๔

ศาลากลางจังหวัดยะลา

ถนนสุโขทัย ыл ๙๕๐๐๐

๖๕

พฤศจิกายน ๒๕๕๒

เรื่อง การขอการนับเวลาเริ่มต้นการเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญากับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ / นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา / นายกเทศมนตรีนครยะลา
และนายกเทศมนตรีเมืองเบตง

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๒๒๐๒
ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๑ และคณะที่ ๒) ซึ่งได้พิจารณาข้อหารือเกี่ยวกับการนับเวลา เริ่มต้นการเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญากับองค์การบริหารส่วนตำบล กรณีที่นายอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ได้วินิจฉัยให้นายชูชัย แกมเปลี่ยน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ เป็นผู้มีส่วนได้เสีย ในสัญญากับองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ ตามมาตรา ๖๔ (๔) ประกอบกับมาตรา ๖๔/๒ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการปกครองส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๙ แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๔๖ เนื่องจากได้ทำสัญญากับองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์จำนวนหลายสัญญา รายละเอียด ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้ ทั้งนี้ ให้ดาวน์โหลดสิ่งที่ส่งมาด้วยทางเว็บไซต์สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัดยะลา www.yalalocal.go.th

จึงเรียนมาเพื่อทราบ สำหรับอำเภอให้แจ้งเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล
ในพื้นที่ทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิรักษ์ ชื่นธนาบุณย์)

ผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดยะลา

กลุ่มงานกฎหมายระเบียบและเรื่องร้องทุกข์

โทร./โทรสาร. ๐-๗๓๒๒-๒๗๘๖

www.yalalocal.go.th

"ดำรงธรรมนำไทยใสสะอาด"

ที่ มท ๐๔๐๔.๓/ ๑๒๒๐๒

สอจ.ยธอ
เลขที่รับ 14614 15.00 น.
ลงวันที่ 116 พ.ย. 2552
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

☐ จ.มท.
☐ ก.มท.
☐ ก.พด.
☒ ก.กร.
☐ ก.งบ.

๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

เรื่อง หรือการนับเวลาเริ่มต้นการเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดชลบุรี)
สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๖๗๗/๒๕๕๒

กรมการปกครอง พ.ว.ยธ.
24 พ.ย. 2552
ลงวันที่ 2778
[Signature]

ด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๑ และคณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเกี่ยวกับการนับเวลาเริ่มต้นการเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาขององค์การบริหารส่วนตำบล กรณีที่นายอำเภอพนสนธิคม จังหวัดชลบุรี ได้วินิจฉัยให้นายชูชัย แถมเปลี่ยน นายกองัดการบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาขององค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ ตามมาตรา ๖๔ (๔) ประกอบกับ มาตรา ๖๔/๒ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ เนื่องจากได้ทำสัญญากับองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์จำนวนหลายสัญญา โดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๑ และคณะที่ ๒) มีความเห็นว่า ในขณะที่นายชูชัย แถมเปลี่ยน ดำรงตำแหน่งนายกองัดการบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์และกระทำการเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับ องค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์นั้น ความยังไม่ปรากฏว่า นายชูชัย แถมเปลี่ยน ได้กระทำการเป็นผู้มีส่วนได้เสีย จนมีผู้ร้องเรียนไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรีให้มีการสอบสวนข้อเท็จจริงและนายอำเภอพนสนธิคมได้ใช้อำนาจ ตามมาตรา ๖๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ สอบสวนและวินิจฉัยว่า นายชูชัย แถมเปลี่ยน กระทำการเป็นผู้มีส่วนได้เสีย ทำให้นายชูชัย แถมเปลี่ยน ยังคงอาศัยตำแหน่งนายกองัดการบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์กระทำการเป็นผู้มีส่วนได้เสียในช่วงเวลาที่ยังดำรง ตำแหน่งได้หลายครั้งจนพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระ ด้วยเหตุนี้ การกระทำการเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาของ นายชูชัย แถมเปลี่ยน จึงเป็นการกระทำต่างกรรมต่างวาระ นายชูชัย แถมเปลี่ยน ตกเป็นผู้มีส่วนได้เสียในทุกสัญญาที่ได้ กระทำกับองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ ทำให้นายชูชัย แถมเปลี่ยน ต้องพ้นจากตำแหน่งนายกองัดการบริหาร ส่วนตำบลวัดโบสถ์ทุกครั้งทีกระทำการเป็นผู้มีส่วนได้เสีย การนับระยะเวลาการมีลักษณะต้องห้ามในการลงสมัคร รับเลือกตั้งเป็นนายกองัดการบริหารส่วนตำบลเป็นเวลาห้าปีของนายชูชัย แถมเปลี่ยน ตามมาตรา ๕๘/๑ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ จึงต้องนับจากวันที่นายชูชัย แถมเปลี่ยน ได้กระทำการเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับองค์การบริหาร ส่วนตำบลวัดโบสถ์แต่ละสัญญาออกไปเป็นเวลาห้าปี รายละเอียดปรากฏตามสำเนาเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้อำเภอและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ
[Signature]
(นายจรินทร์ จักกะพาก)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล
โทร/โทรสาร. ๐-๒๒๔๑-๕๐๓๕-๖

“ดำรงธรรมนำไทยใสสะอาด”

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การนับเวลาเริ่มต้นการเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีหนังสือที่ มท ๐๔๐๔.๓/๐๖๓๔ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๒ สรุปความได้ว่า จังหวัดชลบุรีได้มีหนังสือถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอหารือเกี่ยวกับการนับเวลาเริ่มต้นการเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญากับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ ซึ่งมีข้อเท็จจริงดังนี้

๑. วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๐ พันจ่าอากาศเอก วิวรรณ พิมพ์ใจชน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ได้มีหนังสือร้องเรียนต่อผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี ร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของ นายชูชัย แดมเปลี่ยน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาก่อสร้างหรือกิจการที่กระทำกับองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ ต่อมาในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๐ พันจ่าอากาศเอก วิวรรณฯ ได้มีหนังสือถึงอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเพื่อขอความเป็นธรรมในเรื่องดังกล่าว กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงได้แจ้งให้จังหวัดชลบุรีตรวจสอบข้อเท็จจริงและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

๒. วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๑ จังหวัดชลบุรีได้มีคำสั่ง ที่ ๓๓/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๑ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง โดยคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องทั้งพยานบุคคลและพยานเอกสาร อีกทั้งได้ตรวจสอบสถานที่ที่เกี่ยวข้องแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงว่า องค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ได้ทำสัญญาจ้างบริษัทพระรถมหานคร จำกัด และบริษัทสยามชลการโยธา จำกัด หลายครั้งในช่วงเวลาดังตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๔๗ ถึงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๐ โดยมีนายชูชัยฯ เป็นผู้กระทำการซื้อแบบ ยื่นซองหรือให้ผู้อื่นยื่นซองแทน และรับเช็คในนามบริษัทสยามชลการโยธา จำกัด และซื้อแบบ ยื่นซองหรือให้ผู้อื่นยื่นซองแทน และรับเช็ค ตลอดจนถึงซื้อวัสดุในการก่อสร้างในนามบริษัทพระรถมหานคร จำกัด พฤติกรรมของนายชูชัยฯ จึงถือเป็นเจ้าของทั้งสองบริษัท เพียงแต่ใช้ชื่อผู้อื่นจดทะเบียนแทน และผู้มีชื่อเป็นกรรมการของบริษัททั้งสองแห่งไม่มีตัวตนและไม่ได้กระทำการเอง ดังนั้น นายชูชัยฯ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ จึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาที่องค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์เป็นคู่สัญญากับบริษัทพระรถมหานคร จำกัด และบริษัทสยามชลการโยธา จำกัด ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรีได้แจ้งผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าวให้นายอำเภอพนัสนิคมทราบเพื่อดำเนินการต่อไป

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๔๐๑/ ๑๑๓๒ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๒ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๓. นายอำเภอพนัสนิคมได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนและวินิจฉัยข้อเท็จจริงปรากฏผลการสอบสวนและวินิจฉัยว่า นายชูชัย นายกองค้การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ เป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงกับบริษัทสยามชลการโยธา จำกัด และบริษัทพระรณมทานคร จำกัด ในลักษณะเป็นเจ้าของบริษัท ชัดต่อมาตรา ๖๔/๒ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แต่เนื่องจากนายชูชัย ได้พ้นจากตำแหน่งนายกองค้การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์เนื่องจากครบวาระการดำรงตำแหน่งไปแล้วตั้งแต่วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๔๑ และได้ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค้การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์อีกครั้ง ซึ่งได้ทำการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๑ แต่ไม่ได้รับการเลือกตั้ง จึงเห็นสมควรหาวิธีการส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า นายอำเภอพนัสนิคมสามารถวินิจฉัยให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๖๔/๒ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ได้หรือไม่

๔. ต่อมาในวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๑ นายอำเภอพนัสนิคมได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังจังหวัดชลบุรี ซึ่งจังหวัดชลบุรีเห็นด้วยกับผลการพิจารณา แต่ยังมีปัญหาว่า นายชูชัย จะต้องพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากเป็นผู้มีส่วนได้เสียเมื่อใด เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ได้ทำสัญญากับบริษัทพระรณมทานคร จำกัด และบริษัทสยามชลการโยธา จำกัด หลายครั้งในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยจังหวัดชลบุรีมีความเห็นว่า นายชูชัย น่าจะพ้นจากตำแหน่งนายกองค้การบริหารส่วนตำบลเมื่อได้เข้าทำสัญญากับองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๔๐ การนับระยะเวลาห้าปีสำหรับลักษณะต้องห้ามในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค้การบริหารส่วนตำบลเพราะเหตุดังกล่าวตามมาตรา ๔๘/๑ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล จึงต้องนับจากวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๔๐ เป็นต้นไป

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาข้อเท็จจริงประกอบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วมีความเห็นเป็นสองแนวทาง ดังนี้

แนวทางที่หนึ่ง เห็นว่า เมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับความเป็นนายกองค้การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ของนายชูชัย จะสิ้นสุดลงเพราะเหตุที่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาหรือไม่ นายอำเภอพนัสนิคมจะต้องอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล สอบสวนและวินิจฉัยเป็นกรณี ๆ ไป หากได้ทำการสอบสวนและวินิจฉัยว่านายชูชัย เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาที่บริษัทเป็นคู่สัญญากับองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ ตามสัญญาลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๔๗ อันเป็นสัญญาฉบับแรกแล้ว นายชูชัย ต้องพ้นจากตำแหน่งนายกองค้การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๔๗ อันเป็นวันที่มีส่วนได้เสีย ด้วยเหตุนี้ นายอำเภอพนัสนิคมจึงไม่อาจวินิจฉัยให้นายชูชัย พ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาอื่นได้อีก เนื่องจากสัญญาอื่นที่กระทำขึ้นในภายหลังนั้นย่อมเป็นสัญญาที่กระทำไปโดยไม่มีอำนาจ เพราะความเป็นนายกองค้การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ของนายชูชัย ได้สิ้นสุดลงแล้วตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๔๗ การนับเวลาเกี่ยวกับลักษณะต้องห้ามสำหรับบุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค้การบริหารส่วนตำบลตามมาตรา ๔๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล

จึงต้องนับตั้งแต่วันดังกล่าว แต่หากนายอำเภอพนัสนิคมสอบสวนและวินิจฉัยว่า นายชูชัยฯ มิได้เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาที่ได้กระทำเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๔๗ ก็จะต้องสอบสวนและวินิจฉัยในสัญญาอื่นๆ เป็นลำดับไป

แนวทางที่สอง เห็นว่า หากเป็นไปตามแนวทางที่หนึ่ง จะทำให้นายชูชัยฯ ต้องพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ในวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๔๗ ซึ่งกว่าที่นายอำเภอพนัสนิคมจะได้ทราบข้อเท็จจริงและได้วินิจฉัยเสร็จสิ้นก็ล่วงไปถึงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๑ แล้ว ทำให้ระยะเวลาสำหรับการเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลของนายชูชัยฯ ใกล้จะครบกำหนดห้าปีตามที่กฎหมายกำหนด ประกอบกับขณะที่มีการลงนามในสัญญาจ้างต่างๆ ระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์กับบริษัททั้งสองแห่งนั้น นายชูชัยฯ ยังคงดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์อยู่ โดยไม่มีคำวินิจฉัยใดๆ ของนายอำเภอพนัสนิคมว่านายชูชัยฯ เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญา นายชูชัยฯ จึงน่าจะพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์เพราะเหตุเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาในวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๔๐ อันเป็นวันลงนามในสัญญาฉบับสุดท้าย

เนื่องจากการพิจารณาในเรื่องดังกล่าวมีความเห็นเป็นสองแนวทาง ตลอดจนผลของคำวินิจฉัยในเรื่องนี้อาจกระทบถึงสิทธิของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาในเรื่องนี้เป็นไปด้วยความรอบคอบ และเป็นบรรทัดฐานในกรณีที่มีปัญหาลักษณะเดียวกันนี้อีก จึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาความเห็นของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่าความเห็นใดถูกต้อง หรือมีแนวทางปฏิบัติในเรื่องนี้อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นเป็นสองแนวทาง ดังนี้

แนวทางที่หนึ่ง เห็นว่า การพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ เป็นการพ้นจากตำแหน่งโดยผลของกฎหมายนับแต่วันที่ได้กระทำการเป็นผู้มีส่วนได้เสีย เมื่อข้อเท็จจริงตามกรณีที่หารือปรากฏว่านายชูชัยฯ ได้กระทำการเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาที่กระทำกับองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ในวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๔๔ ซึ่งเป็นวันที่องค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ได้ทำสัญญากับบริษัทสยามชลการโยธา จำกัด เป็นสัญญาแรกด้วยเหตุนี้ นายชูชัยฯ จึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียและต้องพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ตั้งแต่วันดังกล่าว การนับระยะเวลาการเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตรา ๕๔/๑ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลฯ ของนายชูชัยฯ จึงต้องเริ่มนับตั้งแต่วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๔๔ เป็นต้นไป

แนวทางที่สอง เห็นว่า ในระหว่างที่นายชูชัยฯ ดำรงตำแหน่งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์นั้น ความยังไม่ปรากฏว่านายชูชัยฯ เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาที่องค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ทำกับบริษัทสยามชลการโยธา จำกัด และบริษัทพระรถ

มหานคร จำกัด และนายอำเภอพนัสนิคมยังไม่ได้วินิจฉัยว่านายชูชัยฯ เป็นผู้มีส่วนได้เสีย ด้วยเหตุนี้ นายชูชัยฯ จึงยังคงสามารถปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล วัดโบสถ์ได้จนครบวาระ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในระหว่างที่นายชูชัยฯ ดำรงตำแหน่งเป็น นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์นั้น นายชูชัยฯ ได้กระทำการเป็นผู้มีส่วนได้เสียด้วยการทำ สัญญากับองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์หลายครั้ง ต่างกรรมต่างวาระกัน จึงต้องถือว่า นายชูชัยฯ เป็นผู้มีส่วนได้เสียในทุกสัญญา ดังนั้น การนับระยะเวลาการมีลักษณะต้องห้ามในการ สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลของนายชูชัยฯ ตามมาตรา ๕๘/๑ (๓) แห่ง พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลฯ จึงต้องนับจากวันที่มีการทำสัญญา ที่นายชูชัยฯ เป็นผู้มีส่วนได้เสียในแต่ละครั้งออกไปเป็นเวลาห้าปี

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีข้อหาข้อนี้เป็น ประเด็นปัญหาที่สำคัญและมีผลกระทบต่อสิทธิและสถานะของบุคคลซึ่งต้องมีการพิจารณาวินิจฉัย โดยรอบคอบ จึงเสนอให้เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาอาศัยอำนาจตามข้อ ๑๒^๑ วรรคหนึ่ง ของระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกา ว่าด้วยการประชุมกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ จัดให้มีการ ประชุมร่วมกันของกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๑ และกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๒ เพื่อพิจารณาประเด็นปัญหาข้อกฎหมายดังกล่าว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๑ และ คณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหาข้อของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแล้ว เห็นว่า ในขณะที่ นายชูชัยฯ ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์และกระทำการเป็นผู้มีส่วน ได้เสียในสัญญาที่ทำกับองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์นั้น ความยังไม่ปรากฏว่านายชูชัยฯ ได้กระทำการเป็นผู้มีส่วนได้เสีย จนมีผู้ร้องเรียนไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรีให้มีการสอบสวน ข้อเท็จจริงและนายอำเภอพนัสนิคมได้ใช้อำนาจตามมาตรา ๖๔^๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลฯ สอบสวนและวินิจฉัยว่านายชูชัยฯ กระทำการเป็น ผู้มีส่วนได้เสีย ทำให้นายชูชัยฯ ยังคงอาศัยตำแหน่งหน้าที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ กระทำการเป็นผู้มีส่วนได้เสียในช่วงเวลาที่ยังดำรงตำแหน่งได้หลายครั้งจนพ้นจากตำแหน่ง

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ต้องการความเชี่ยวชาญเฉพาะในหลายด้านหรือต้องการความรอบคอบ ในการพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาอาจขอให้กรรมการกฤษฎีกาสองหรือ สามคณะมาประชุมปรึกษาหารือร่วมกันเป็นกรณีพิเศษก็ได้

ฯลฯ

ฯลฯ

^๑ มาตรา ๖๔ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ถึงคราวออกตามวาระ

(๒) ตาย

(๓) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อนายอำเภอ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๘/๑

(๕) กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๖๔/๒

(มีต่อหน้าถัดไป)

เนื่องจากครบวาระ ด้วยเหตุนี้ การกระทำการเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาของนายชูชัยฯ ตามกรณีที่หารือนี้จึงเป็นการกระทำต่างกรรมต่างวาระ นายชูชัยฯ ตกเป็นผู้มีส่วนได้เสียในทุกสัญญาที่ได้กระทำกับองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ ทำให้นายชูชัยฯ ต้องพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ในทุกครั้งที่กระทำการเป็นผู้มีส่วนได้เสีย การนับระยะเวลาการมีลักษณะต้องห้ามในการลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเวลาห้าปีของนายชูชัยฯ ตามมาตรา ๕๘/๑ (๓)" แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลฯ จึงต้องนับจากวันที่นายชูชัยฯ ได้กระทำการเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ แต่ละสัญญาออกไปเป็นเวลาห้าปี

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๕๒

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๒)

(๖) ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๔๗/๑ วรรคห้า หรือมาตรา ๕๒

(๗) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๘) ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มาลงคะแนนเสียงเห็นว่ายกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่สมควรดำรงตำแหน่งต่อไปตามกฎหมายว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

เมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับความเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงตาม (๔) หรือ

(๕) ให้นายอำเภอสอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว คำวินิจฉัยของนายอำเภอให้เป็นที่สุด

ในระหว่างที่ไม่มีนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเท่าที่จำเป็นได้เป็นการชั่วคราวจนถึงวันประกาศผลการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา ๕๘/๑ บุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ด้วย

ฯลฯ

ฯลฯ

(๓) ไม่เป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริตหรือพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่นหรือเลขานุการหรือที่ปรึกษาของผู้บริหารท้องถิ่น เพราะเหตุที่มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาหรือกิจการที่กระทำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง